

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bibliotheca Rhetorum

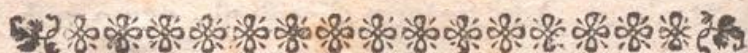
In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

In festo Corporis Christi. Oratio VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

IN FESTO
CORPORIS CHRISTI.

ORATIO VI.

Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de Calice bibat; Qui enim manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans Corpus Domini. I. Cor, cap. II.

QUod est illud præcepti genus, quod Apostolus gentium fidelibus imperit; aut quibus continetur finibus periclitandi sui necessitas, antequam ad sumendum Christi corpus ac sanguinem quis accedat? An percepistis unquam satis, Adolescentes Christiani, quanta vis esset legis illius, quæ jubet unumquemque probare semetipsum? an sensitis quanti sit ad salutem animæ in faciendo ejusmodi periculo diligenter esse versatum? Ecce multis jam abhinc annis plerique omnes divinæ mensæ accumbitis; intaurastis sæpe cœlestes epulas, & vivifico pane ac sanguine refecti estis. Verùm itane præparatis animis sacrum illud gustastis convivium, ut contemptæ legis hujus infractæque nemo reus existeret? *Probet autem seipsum homo, & sic de Pane illo edat, & de Calice bibat?* Nam quia bona pars hominum probationis genus istud aut ignorat, aut negligit, quàm multos quotidie videre est, quibus hoc Sacramentum ad fovendam animæ vitam, sanandâsque ejusdem ægri tudines institutum, non
ad

ad salutem aut levamen morbi proficit, sed ad irritandam mali acerbitatem, funestamque perniciem inferendam.

Cui incommodo ut eamus obviam, excutiamus primum, Adolescentes, quid aspirantibus nobis ad sacrum Dominici corporis epulum injungat Paulus: id ipsum verò quàm præstare sedulò oporteat, deinde expendamus. Quod utrumque si persuadere vobis possim, felicem me profectò, qui voti compos effectus, tristissimum, quod incuriis ac negligentibus imminet, exitium vestris à cervicibus averterim!

I. P A R S.

ERgo quid voluit Paulus, quid intendit, quid designat potissimum, cùm præcipit, *Probet autem seipsum homo, & sic de Pane illo edat, & de Calice bibat?* Numquid hoc innuebat tacitus, in cogitandâ frequenter ac sedulò hujus mysterij dignitate, diligentem illi ponendam esse operam, qui suscipiendum suis præcordijs Christum Dominum præsumeret. Hæc enim est, opinor, vis illius admonitionis, quam impertit Paulus, quasi apertius diceret; O tu, qui præparas in corde tuo divinæ Majestati habitaculum, attende seridò quanta sit dignitas illius hospitis, quem ambis; disce cujus tandem fabricæ debeat esse domicilium, in quo habitet Deus, quem cælum ipsum non capit. Hoc tibi persuadeas, propioribus, ut par est, divinæ fidei illustratus radijs, ad eum te vocari honoris apicem, ut unam rem deinceps cum Christo efficias, neque alius ab eo videâre? hoc enim est, quod promissit ipse conceptis verbis, *qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo.* Joan. 6. Hinc intelliges meliùs, quàm severum facere te rerum tuarum examen oporteat; quàm accuratus esse debeas in perlustrandis penitioris animæ partibus,

in detergendis scelerum omnium purgamentis, quàm rigidus in recidendis, extirpandisque cupiditatum malarum fibris, ne quid adhaereat fortè residuum, quod verendi numinis praesentia non ferat, quod laedere possit purissimos ipsius oculos, quod inficiat, ac maculet carnem Christi sacratissimam, quam permisceri jam jam cum tuâ necesse sit; atque, ut sic loquar, confundi. Quod nisi praestiteris, nisi vim contentionemque mentis omnem ad mundandum cordis tui habitaculum adhibueris, nisi vulgarem inter ac spiritalem escam praevium maturumque judicium feceris; vide, ne periculum incurras, ut innocentiam cum scelere, puritatem cum sordibus, Christum cum Dæmone, novo prorsus & inaudito communionis vinculo consocias; ne domicilij cujusdam amenissimi loco, quod sibi ad habitandum Deus elegerat, funestum erigas in corde tuo tribunal, unde irrevocabilem mortis sententiam rigidus spreti corporis sui vindex in te pronunciet. *Qui enim manducat, & bibit indignè, inquit Paulus, judicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. I. Cor. II.*

Hic verò utinam nativis adumbrare coloribus possim sacrilegae Communionis imaginem, & tam fœdam sceleris illius speciem altissimis vestrum omnium cordibus insculpere, ut certum hinc adversus morum corruptelam, cui vestra hæc ætas erit imposterum obnoxia, praesidium habeatis. Tu mihi pares suffice vires, ô Deus, tu meis adde verbis robur ac pondus, quo percussæ teneræ adhuc Adolescentum mentes, quos in disciplinam meam regendos ac moderandos tradidisti, ita se contra labem ejusmodi præmuniant; ut jam nunc satiùs mori arbitrentur, quàm tale flagitium unquam perpetrare.

Nam quale portentum illud foret, amabo vos, Adolescentes charissimi, si quis lethalis peccat;

con-

conscijs in suum pectus Christum admittat? an cognitam probè sceleris hujus gravitatem hæcenus habuistis? Expendite mecum hodie diligentius totum illud, quantum quantum est, & ad execrandi facinoris acerbiam perhorrescite. Quid enim agis, Adolescens Christiane, si quis esses tamen tam perditus, quid agis, inquam, dum mortalis noxæ conscius ad sacram mensam accedis? Nihil hæc moror, quàm nefariæ proditionis artifex incedas, qui contempti pollutiq; Christi sanguinis reus, cum expurgare conscientiam debuisses, os pestilens & immundum castis epulis paras ostentare. Mitto impios simulatæ mentis dolos, dum invidiâ, odio, lasciviâ plenus, frontem nihilominus oculos, vultum, ad pudorem, ad modestiam, ad pietatem fingis & erudis; dum confertam inter piorum Adolescentum turbam, quasi delapsus aliquis è Cælo Genius, impudenter te offers, & omnium in te ora atque admirationes convertis. Sileo proterviam temeritatem atque audaciam, dum purissimis immaculati agni nuptijs contaminatus sordidatusque totus non vereris assistere. Levia sunt ista, & rudis quidam flagitij majoris apparatus. Verùm cum in genua supplex procidis; cum te propinas ore blando, cum linguam porrigis, cum vivificam hostiam intra pectoris infecti angustias demittis, quod sceleris genus, infelix, quàm novum sacrilegij portentum designas? Tu Deum tuum honoris gratiâ scilicet in illud deducis hospitium, ubi nihil est, quod hospiti amantissimo displicere non debeat? tu medias illum inter cloacas ac fordes collocas; tu cum hoste nequissimo Christum socias ac componis; tu afficiendum injuriâ, contumeliâ provocandum, lacessendum opprobriis objectas; tu convertis in venenum, & in perniciem, quod in escam fuerat & salutem institutum; tu suavissimo tenerrimi amoris argumento in ruinam abuteris. Christo referas tu

quidem atque aperis cordis tui penetralia ; at quo tandem consilio ? quo fine ? nempe ut admissum semel illadas , conculces , crucifigas , & morte crudelissimâ condemnes ? Hoc enim detestabili parricidio scelerata communio concluditur , testante Apostolo eodémque exprobrante. *Rursum crucifigentes sibi metipsis Filium Dei , & ostentui habentes.* Hebr. 6.

Verùm enimverò quam demum sceleris sui pœnam expectet , qui hanc facere Christo injuriam non dubitaverit ? Accipite , Adolescentes , & faxit Deus , ut nemo vestrùm funestissima divinæ ultionis vestigia unquam in se deprehendat ! Hoc est sacrilegæ Communionis fatum ineluctabile , ut cæcitate mentis & cordis duritiam semper importet : quo quid tristius & deplorandum magis ? Neque verò necesse est reconditis aliquod accersere justitiæ exemplum tam severæ , cùm notissimum in persona Judæ ac pervulgatum habeamus. Quamdiu temperavit ille à Communione sacrilegâ , nunquam potuit adduci , ut , quod destinârat animo detestabile parricidium exequeretur ; adeò sceleris ipsius atrocitas , impensi toties amoris recordatio , amantissimi Domini benignitas , aspirantis & à scelere dehortantis gratiæ vis etiam festinantem ad flagitium retardabant ! Verùm ubi porrectam Christi manibus impuro pectore Eucharistiam absorbit , ecce surgit statim à cœnâ , consilium ut peragat ; adit Sacerdotum Principes , proditiōnis pretium pecuniam accipit , adest ipse cohortis impuræ signifer mitissimum Dominum pacis osculo traditurus , Nihil jam eum pungit , aut moratur vel proditiōnis atrocitas , vel amica Christi exprobratio , vel prostrata ejusdem voce & retro corruentia perduellium agmina. Ruit præceps per omne nefas furentis in morem , nec admissum credit sceleris satis , qui amantissimum Dominum inimicorum suorum in
manus

manus tradiderit, nisi supremum calamitatis suæ cumulum adjiciat, & de misericordiâ divinâ desperet. Sic Christus illatam primùm suo corpori contumeliam ultus est ad cautionem, terrorémque cæterorum, qui verendi mysterij religionem polluere deinceps præsumerent. Neque enim existimate Christum mitiùs agere cum eis, qui exemplum Judæ secuti Sacramentum Eucharistiæ turpissimâ conscientia commaculant, quia neque tam apertam, neque tam illustrem vindictam exercet. Nam si repeteretur origo pravitatis illius, quæ Christianorum mores hodie dedecorat, in promptu sit intelligere, tam exitialem corruptelam non potuisse, nisi justam violatâ per sacrilegos usus divinæ Eucharistiæ in pœnam contingere.

Quare neque verear finistrum quidpiam, & ominosum malè suspicari de vobis, Adolescentes, si in hac ætate vestrà, quam vel ab ipsa sceleris umbra esse decet alienam; quæ defæcata vulgò est ab omni sordium contagio, dum indoli suæ permittitur; cui virgineus quidam candor ac pudor mirè convenit; quæ virtuti induendæ nata factaque videri possit; quam propterea Christus, dum viveret, singulari habuit in pretio; quam adamasse visus est plurimùm, & cæteris ætatibus imitandam proponere: si in hac, inquam, ætate inveniretur vestrùm aliquis minùs instructus ab ijs virtutibus, quæ adesse in adolescente liberaliter educato debent; si quis non ita religiosus ac pius; si remissus in officio, si petulans in verbis, in colloquijs dissolutus, in omni parte vitæ corruptior ac depravator existeret: ad hæc si sectator aleæ, voluptatis percupidus, fastidiosus pietatis osor ac religionis audiret; si exulasse ab eo pudor omnis & Sacrorum reverentia viderentur; si indocilem se, ferreum, intractabilem exhiberet; an non ætatis tam teneræ depravatio tanta illatæ Christo contumeliæ, &

conta-

contaminati sacrilegâ Communione augustissimi Sacramenti reum argueret : Sic est, Adolescentes Christiani, quisquis flagitium ejusmodi admisisset vel semel, dignus ille profectò, quem Deus turpissimis quibusque vitiorum monstris permitteret !

Videte ergo, quanta vobis incumbat deinceps necessitas, sic excutiendi, expurgandique conscientiam vestram, nihil ut ab ejusmodi periculo metuendum habeatis. Verùm si immunem ab omni labe eum esse oportet, qui cœlestem vivificumque panem comedere ambierit ; unum est tamen inter cœtera peccati genus, à quo tantò diligentius sibi quisque cavendum existimet, quantò alienum est magis ab illius puritate, atque innocentia, qui se vobis inter sacro-sancta mysteria gustandum imperit. Peccatum illud dico, Adolescentes, quod ne nominari quidem Apostolus patitur, cujus tamen ab inficetâ peste aetatem vestram tueri integram non licet, nisi præsentissimo Dei præsidio muniatur ; quod veneni cujusdam instar subtilissimi insinuat se sensim minimè advertentibus, & penitissimas animæ partes depascitur. Peccatum illud intelligo, cujus luctuosum, deplorandumque fatum est, ut nativum aetatis vestræ candorem omnem obscuret, dignitatem deterat, innocentiam labefactet, & turpissimam carni vestræ inurat maculam, quæ purissimi Christi Corporis gloriam in dedecus, in opprobrium vertat.

Igitur ad declinandum sedulò istud peccati genus tota Christianæ vigilantia vis se se exstimulet : habeatur ille capitalis hostis, quicum pax nulla, sed atrox, sed novum bellum semper exurgat : nullus sit veniæ, nullus indulgentiæ locus, sed maetetur immisericorditer, ubicumque deprehensus occurrerit. Procul exulet ab oculis, procul à mente, procul à colloquijs, & dissimulatus quantumvis aut amicitia specie, aut urbanitatis larvâ, aut com-
mercij

mercij elegantioris habitu personatus incedat ,
 apertas juratasque inimicitias experiatur.

En quò pertinet Apostoli præceptum , Adole-
 scentes , dum admonet unumquémque tam sedulò ,
Probet autem semetipsum homo , Et sic de Pane illo edat ,
Et de Calice bibat. Verùm quid putem , aut quid
 existinem de vobis ? Nemo vestrùm est , quem
 fortè conscientia sua remordeat , fuisse in hac parte
 minùs accuratum ac sedulum : nullus est , qui tam
 necessariae probationis incuriâ periculum adjerit
 aliquando , contaminandi sacri illius mysterij San-
 ctitatem ? Num quis fortè reperiretur , in tantâ
 probatorum Juvenum multitudine , qui renovato
 Judæ flagitio Christum in impuro pectore excepisset ?
 Absit hic à me sensus , Adolescentes ; Absit , ut tam alie-
 nâ à vobis suspitioni adhærisse videar . Scio quantum
 præsidij adversus ejusmodi corruptelam apud inge-
 nuos ac liberales animos habuerint felix ac pia
 institutio , quam nacti estis , ac insita teneris adhuc
 recentibus cordibus religionis , pietatisque semina ,
 frequens Sacramentorum usus , quotidiana virtu-
 tum exempla , salubres moderatorum adhortatio-
 nes , & alia ejusdem generis tam multa , quæ
 nemini vestrùm defuerunt unquam , & ventræ ad
 hunc usque diem integritati mirificè consuluerunt .

Quare hoc mihi superest unum , quod orem
 vos , atque obtestor inprimis , Adolecentes charissi-
 mi , ut tanti mysterij dignitatem præviâ ac seriâ me-
 ditatione recolatis ; ut defigatis aliùs vestris ani-
 mis , nihil accidere vobis unquam posse funestius ,
 quàm si sacratissimo Christi Corpore ac Sanguine ,
 abui perperam vel semel contigerit ; ut sedulâ in
 declinandis periculis prudentiâ tam grande malum
 à vestris cervicibus avertatis ; ut immortales agatis
 omnipotenti Deo gratias , qui vos ab hujus contagio-
 ne sceleris expertes hactenus esse voluerit ; ut quo
 pri-

primùm die Christus se vobis in potum pariter ac cibum impertiet, tenerrimos inter liquidissimæ pietatis sensus, unusquisque vestrùm cum Regio Vate in has voces erumpat. *Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi?* Psal. 115. Nam quod demum pacto exhibeam tibi gratum ac memorem animum, ô Deus, qui me, vel à puero, complexus tam amanter per tot adolescentiæ scopulos illa sum & incolumem deduxeris. Si videor mihi mundus ab ea corruptionis labe, quæ juvenum pleròsque omnes inficit; si nihil vel vitiatum in moribus, vel in tota consuetudine depravatam objiciat verè quis mihi; imò si propensum ad virtutem, si tuendæ innocentiae cupidum, si placendi tibi desiderio incensum me experior, totum hoc tibi debeo, quodcumque est, ô Deus: Tu mihi hos tentus, hos animos solus affasti, per te unum sum assecutus, ne desiperem cum multis, ne errore malo devius à justitiæ tuæ semitis deflecterem. *Quid ergo retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi?* Ecce! quod facere me jubes, ultrò faciam, ô Deus; *Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo.* Ps. 115. Calicem, inquam, illum sumam benedictionis ac salutis, qui juventutem meam renovet: gustabo vinum illud, quod germinat virgines, & electorum frumento me saturabo: inebriabor ab ubertate domûs tuæ, & torrente voluptatis me potabo; tum Deo plenus ac saginatus invocabo nomen tuum; non ut quidquam mihi petam caducum ac fragile: non ut divitias futiles, vitæ commoda, aut honores perituros ambiam; non ut peracto feliciter hujus Lycæi stadio, fiam unus eorum aliquis, quos vulgus hominum monstrat digito & beatos appellat; nam cur optem aut precer, quæ noceant fortè magis quam profint; sed invocabo nomen tuum, ô Deus, ut spiritum mihi rectum &

COR

cor docile benignus impertias ; ut perpetuum sanctissimi nominis tui timorem pariter , & amorem largiaris ; ut eam sacri hujus mysterij reverentiam animo inspires , quæ me in omne vitæ tempus ab indigno corporis tui & sanguinis usu securum , & immunem præstet.

Quòd si me olim tui , tuorumque beneficiorum immemorem , vel exempli vis prava , vel æstus malæ consuetudinis , vel molles voluptatum illecebræ à fidei proposito , sanctisque officiorum legibus deflecterent ; si meritis plectendus viderer pœnis ; iras exere pro arbitrio ingratum in caput ; percutere nocentem , ut videbitur ; quidquid dolorum ac molestiarum est , in rebellem , in proditorem effunde ; vitam ipsam adime , si voles , & spes fluentis ad votum ævi lætissimas rescinde , nihil moror , nihil abnuo ; nihil deprecor ; amplectar ultrò & osculabor sævientem manum , & ærumnas inter gravissimas prædicare bonitatis tuæ magnitudinem non cessabo . At unum hoc vindictæ genus deprecari liceat supplicio quocumque gravius ; noli vel flagitiorum in pœnam permittere , ut execrandi sacrilegij reus augustum tui Corporis Sacramentum unquam violem . Fac me potius impensè revereri magnificum illud liberalitatis tuæ munus , acceptum fovere ac tueri fideliter , eodem utiliter perfrui ad cœlestem gloriam ,
cujus pignus est , aliquando prome-
rendam.

DE